

Wyniki
Porejestranych Doświadczeń Odmianowych
na Dolnym Śląsku

BOBIK
2020

DOLNY
ŚLĄSK

DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ POREJESTROWEGO DOŚWIADCZALNICTWA ODMIANOWEGO

przewodniczący: dr inż. Marcin Włodarczyk

z-ca: prof. dr hab. Andrzej Kotecki

z-ca: dr inż. Paweł Dopierała

sekretarz: mgr inż. Dorota Kotala

Stacja Koordynująca PDO na Dolnym Śląsku
COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Zybiszowie
55-080 Kąty Wrocławskie
Dyrektor: **dr inż. Marcin Włodarczyk**

e-mail sdoo@zybiszow.coboru.gov.pl

www.zybiszow.coboru.gov.pl

tel. 71 334 20 10

fax 71 334 20 17

Opracował:

mgr inż. Jacek Tracz

Rozpowszechnianie danych zawartych w
publikacji wyłącznie z podaniem COBORU
jako źródła informacji

Wydawca: COBORU SDOO Zybiszów

1. WSTĘP

W syntezie wykorzystano wyniki 8 doświadczeń z odmianami bobiku przeprowadzonych na Dolnym Śląsku w latach 2019–2020.

W dalszej części publikacji podano charakterystyki tych odmian.

Doświadczenia prowadzono w trzech powtórzeniach bez zróżnicowanych poziomów agrotechnicznych.

2. ANALIZA WYNIKÓW DOŚWIADCZEŃ

W sezonie 2020 założono 3 doświadczenia z 11 odmianami bobiku, w tym 2 badanymi po raz pierwszy. Plony były najwyższe w całym trzyleciu i wyniosły 57,2 dt/ha, czyli prawie dwa razy więcej niż w roku 2019 gdy uzyskano 29,3t/ha. Najwyższe plony osiągnięto w Tarnowie (64,8 dt/ha), najniższe w Jeleniej Górze (46,4 dt/ha).

Najwyższe plony w okresie 2018-2020 uzyskały odmiany: Fanfare i Capri (113%), oraz Apollo (110%).

Wyleganie w czasie kwitnienia praktycznie nie wystąpiło, przed zbiorem było na poziomie 7,6. Najbardziej wyległa odmiana Bobas – 5,8.

Porażenie czekoladową plamistością było niewielkie (7,7) i nie zanotowano większych różnic między odmianami. W przypadku askochytozy wyniosło średnio 6,1. Najmniej porażona była odmiana Domino (6,8), najbardziej Fanfare (5,5). Rdza bobiku została oceniona średnio na 7,0. Najbardziej porażone były odmiany Bobas, Fernando i Capri (6,7), najzdrowsza okazała się odmiana Domino (7,6).

3. CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BADANYCH W ROKU 2020

ALBUS

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotaninowa przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem małe. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia dość długi. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Bardziej niż inne odmiany narażona na uszkodzenia przez strąkowce. Plony nasion i białka ogólnego zbliżone do średnich. Masa 1000 nasion duża, zawartość białka w nasionach średnia. Nasiona zawierają śladowe ilości tanin. Wymagania glebowe typowe dla bobiku; optymalna obsada roślin około 50szt./m².

BOBAS

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia małe, do średniego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia średni. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Bardziej niż inne odmiany narażona na uszkodzenia przez strąkowce. Plony nasion duże, białka ogólnego duże. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka w nasionach duża, tanin względnie mała. Wymagania glebowe typowe dla bobiku; optymalna obsada roślin około 50szt./m².

AMIGO

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotaninowa, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Plon nasion duży, białka dość duży. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania dość wczesny do średniego. Okres kwitnienia dość długi. Wysokość roślin średnia. Wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem bardzo małe. Podatność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, zgorzelową plamistość i rdzę) średnia do małej. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, zawartość włókna surowego mała, zawartość tanin znikoma. Zabarwienie okrywy nasiennej jasne. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m²

FERNANDO

Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotaninowa, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia dość długi. Wysokość roślin średnia. Wyleganie w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem dość małe. Podatność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, zgorzelową plamistość i rdzę) średnia do małej. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, zawartość włókna surowego dość mała, znikoma zawartość tanin, Zabarwienie okrywy nasiennej jasne. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m²

FANFARE

Odmiana syntetyczna niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

JULIA

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion duży i białka bardzo duży. Termin kwitnienia średni, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę i rdzę bobiku) średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, zawartość włókna surowego mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m²

APOLLO

Odmiana syntetyczna niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

CAPRI

Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży i białka bardzo duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i rdzę bobiku) średnia, na askochytozę bobiku średnia do dość małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, zawartość włókna surowego średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

DIEGO

Odmiana niesamokończąca, niskotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dość dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na czekoladową plamistość – dość duża, na askochytozę bobiku i rdzę bobiku – średnia. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, zawartość włókna surowego dość duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

GRANIT

Odmiana samokończąca, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych, które cechuje względnie duża zawartość tanin. Plon nasion dość duży, białka – średni. Okres kwitnienia średni. Rośliny średnie do niskich, wykazują dużą odporność na łamliwość łądy. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia – bardzo małe, przed zbiorem małe do bardzo małego. Podatność na choroby grzybowe średnia do dużej. Równomierność dojrzewania dobra do bardzo dobrej, udział roślin zielonych przed zbiorem względnie średni. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion duża, zawartość białka w nasionach mała. Z uwagi na wczesne dojrzewanie preferowana do uprawy w rejonach, w których bobik dojrzewa późno. Wymaga gleb żyznych, dobrze utrzymujących wodę oraz zwiększonej ilości wysiewu – optymalna obsada roślin około 60 -65 szt./m².

ODMIANY WPISANE DO KRAJOWEGO REJESTRU W 2020 ROKU

DOMINO

Odmiana niesamokończąca, niskotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania średnia. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem średnia. Odporność na czekoladową plamistość – duża, na askochytozę bobiku i rdzę bobiku – średnia. Masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, zawartość włókna surowego dość duża. Odmiana odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m².

4. WYNIKI DOŚWIADCZEŃ

Tabela 1. Bobik– wykaz badanych odmian

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR	Kod kraju	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmian zagranicznych pełnomocnika w Polsce
niesamokończące niskotaminowe i wysokotaminowe				
1	Albus	2002	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
2	Bobas	2002	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
3	Amigo	2016	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
4	Fernando	2016	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
5	Fanfare	2017	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
6	Julia	2017	AT	IGP Polska sp. z o.o. sp. k., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań
7	Apollo	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
8	Capri	2018	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
9	Diego	2019	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
10	Domino	2020	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
samokończące wysokotaminowe				
11	Granit	2006	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce

Tabela 2. Bobik. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	zbożowy górski	żytni bardzo dobry	pszenny bardzo dobry
Klasa bonitacyjna	IVa	IVa	IIIa
pH gleby w KCl	5,7	5,8	6,6
Przedplon	Pszonica ozima	Pszonica ozima	Pszonica jara
Data siewu	26.03.2020	01.04.2020	28.03.2020
Obsada nasion na 1m ²	50	50	50
Data zbioru	09.09.2020	11.08.2020	17.08.2020
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	27	34	20
P ₂ O ₅ (kg/ha)	40	46	-
K ₂ O (kg/ha)	100	120	120
Nawożenie dolistne	-	-	-
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna	Nitragina 600 g/ha	Nitragina 300 g/ha	Nitragina 600 g/ha
Herbicyd	Boxer 800 EC 3,5 l/ha	Boxer 800EC 4 l/ha Corum 502,4 2x0,625 l/ha	Boxer 800 EC 4 l/ha
Insektycyd	Sekil 20 SP 2x0,2 kg/ha	Mospilan 20SP 2x0,2 kg/ha Bulldock 025EC 0,3 l/ha Cypermoc 0,05 l/ha	Bulldock 025 EC 0,3 l/ha Sekil 20 SP 2x0,2 kg/ha

Tabela 3. Bobik. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Lp.	Cecha		Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
1	Początek kwitnienia	data	07.06.2020	02.06.2020	01.06.2020
2	Dojrzałość techniczna	data	18.08.2020	01.08.2020	07.08.2020
3	Wysokość roślin	cm	112	111	109
4	Wyleganie roślin w fazie początku kwitnienia	skala 9 ^o	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem	skala 9 ^o	7,0	9,0	7,8
6	Porażenie przez choroby:	skala 9 ^o			
	Czekoladowa plamistość		8,6	6,6	7,7
	Askochytoza		8,0	4,2	9,0
	Rdza bobiku		8,6	4,9	7,3
7	Masa 1000 ziaren	g	563,2	531,1	522,8
8	Wilgotność ziarna podczas zbioru	%	16,5	17,1	14,4
9	Plon ziarna	dt/ha	46,4	60,4	64,8

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Tabela 4. Bobik. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2020

Lp.	Odmiana	Jelenia Góra	Krościna Mała	Tarnów
	Wzorzec [dt/ha]	46,4	60,4	64,8
1	Albus	99	98	94
2	Bobas	87	101	104
3	Amigo	93	101	89
4	Fernando	94	95	89
5	Fanfare LOZ	117	103	112
6	Julia	108	106	93
7	Apollo LOZ	120	100	116
8	Capri LOZ	116	109	118
9	Diego	82	94	86
10	Domino	88	86	96
11	Granit	96	107	102

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 5. Bobik. Plon względny ziarna. Lata zbioru: 2018–2020

Lp.	Odmiana	2018	2019	2020	2018-2020
	Wzorzec [dt/ha]	36,1	29,3	57,2	40,9
1	Albus	97	94	97	96
2	Bobas	92	91	98	94
3	Amigo	101	98	94	98
4	Fernando	91	94	93	93
5	Fanfare LOZ	113	117	110	113
6	Julia	-	-	102	-
7	Apollo LOZ	-	109	112	110
8	Capri LOZ	-	111	114	113
9	Diego	-	93	88	91
10	Domino	-	-	90	-
11	Granit	101	93	102	99
	Liczba doświadczeń	3	2	3	8

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 6. Bobik. Ważniejsze cechy rolnicze odmian. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin (cm)	Wyleganie (skala 9°)		Masa 1000 ziaren (g)	Długość okresu wegetacji (liczba dni)
			W fazie kwitnienia	Przed zbiorem		
	Wzorzec	157,7	8,8	7,6	539,9	133,2
1	Albus	159	8,7	8,2	527,0	135
2	Bobas	166	8,0	5,8	573,1	133
3	Amigo	161	8,3	7,6	548,3	134
4	Fernando	158	8,7	7,7	488,5	133
5	Fanfare LOZ	158	9,0	7,5	561,1	132
6	Julia	160	9,0	8,2	524,0	131
7	Apollo LOZ	159	9,0	8,5	574,8	133
8	Capri LOZ	162	9,0	7,0	547,1	132
9	Diego	158	8,7	7,8	570,5	136
10	Domino	163	9,0	8,2	499,7	136
11	Granit	129	9,0	6,8	524,5	131

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki wylegania pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Tabela 7. Bobik. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Rok zbioru: 2020

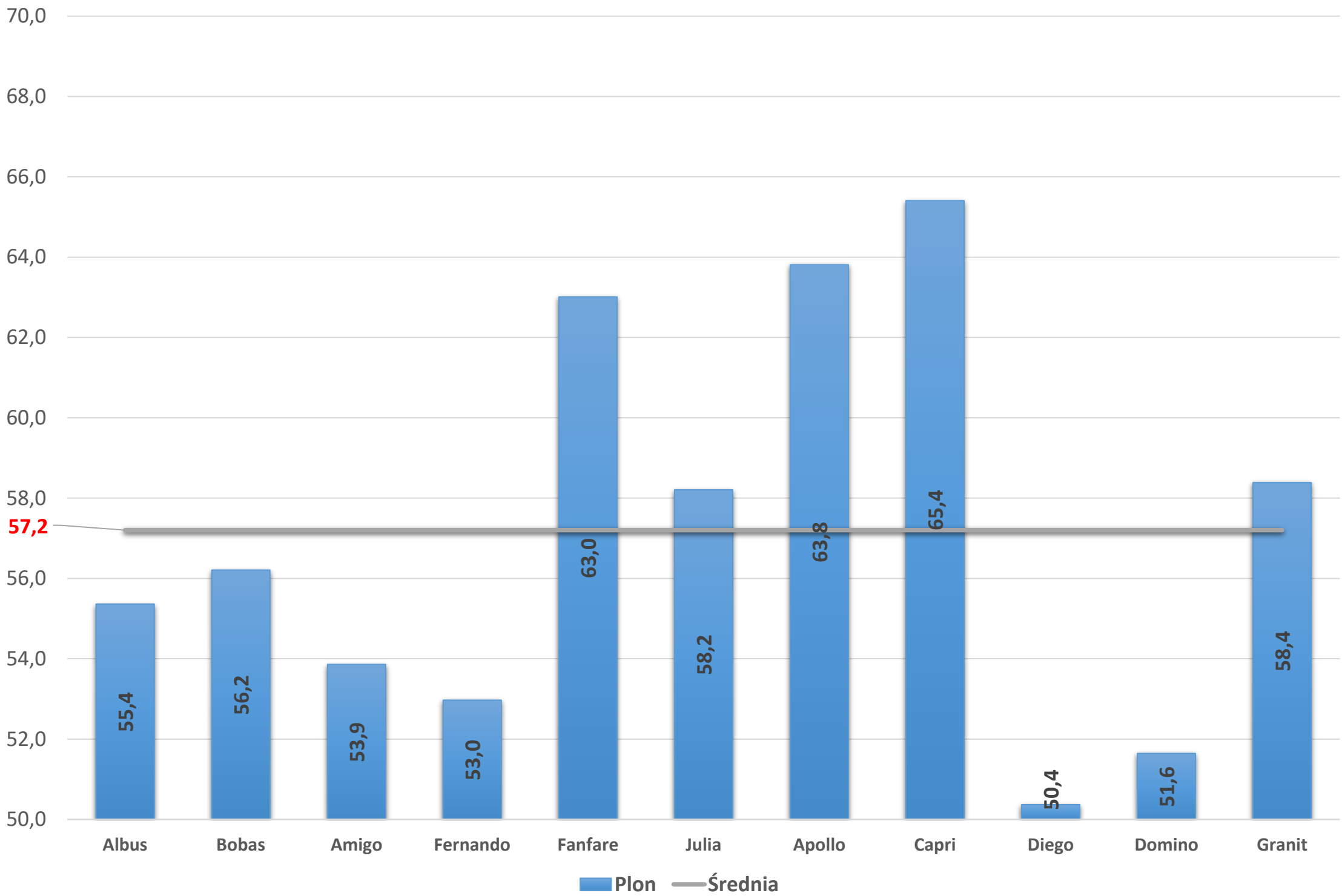
Lp.	Odmiana	Czekoladowa plamistość	Askochytoza	Rdza bobiku
	Wzorzec	<u>7,7</u>	<u>6,1</u>	<u>7,0</u>
1	Albus	7,6	6,0	7,2
2	Bobas	7,8	6,4	6,7
3	Amigo	7,7	6,0	7,1
4	Fernando	7,8	6,4	6,7
5	Fanfare LOZ	7,8	5,5	6,9
6	Julia	7,9	6,0	7,0
7	Apollo LOZ	7,8	5,6	6,8
8	Capri LOZ	7,4	5,7	6,7
9	Diego	7,8	6,5	7,1
10	Domino	7,8	6,8	7,6
11	Granit	7,7	6,4	6,8

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

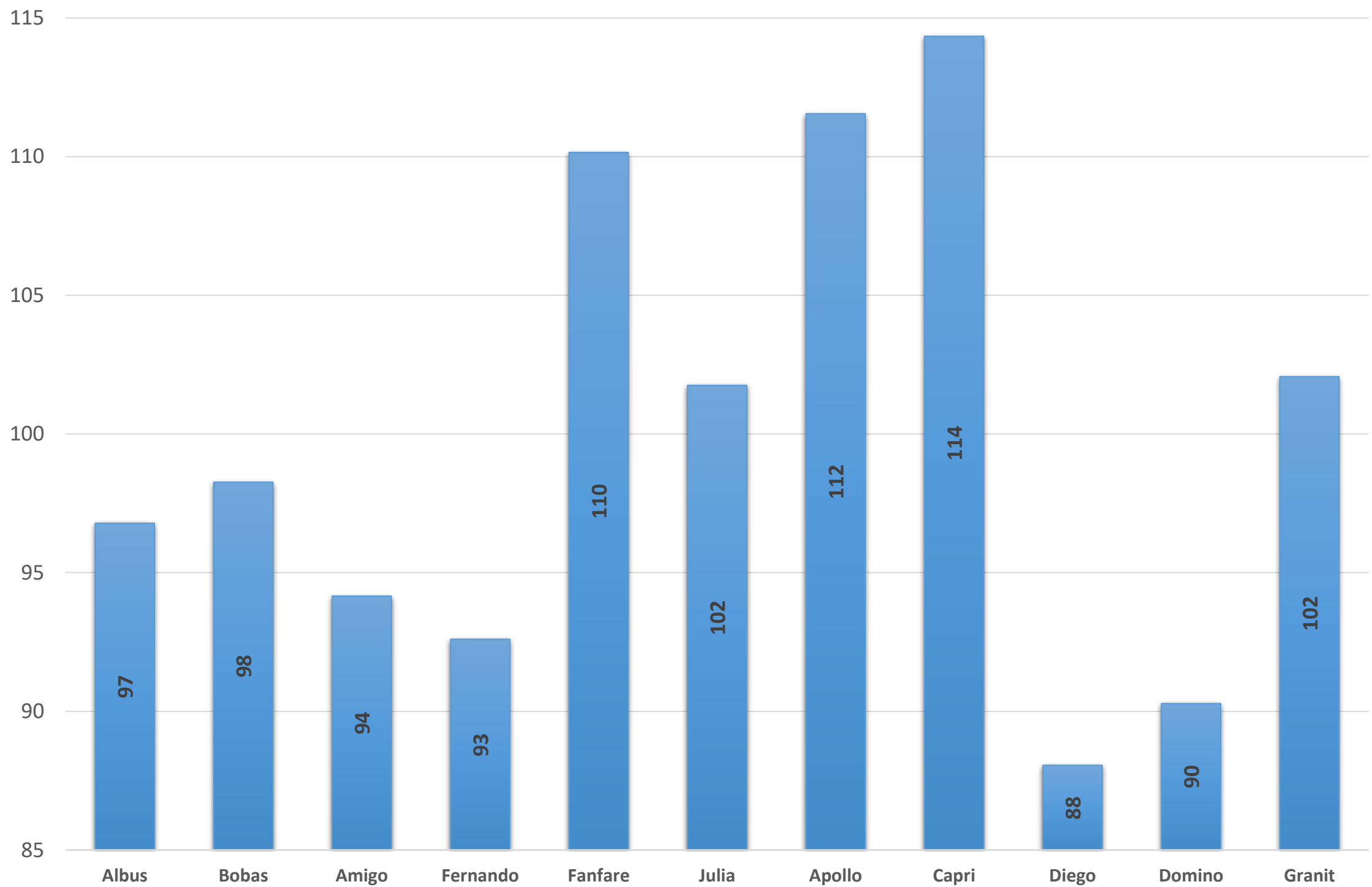
LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki porażenia przez choroby pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Bobik. Plon przy wilgotności 15% (dt/ha). Rok zbioru 2020.

Bobik. Plon względny (% wzorca). Rok zbioru 2020.

Lokalizacja punktów doświadczalnych prowadzących doświadczenia PDO w województwie dolnośląskim w roku 2020

